

Evaluering af LAG/LEADER 2019

Programperiode 2014-2020

Indhold

- **Baggrund for evalueringen**
- **Resultater af evalueringen**
- **LAG'en og koordinatorens rolle som lokaludviklings-aktør**
- **Dødvægt**
- **Konklusioner**
- **Katalytisk lokaludvikling?**

Baggrund for evalueringen

Hovedspørgsmål

Evalueringen skal dokumentere effekterne af LAG-ordningen ud fra fire hovedspørgsmål udformet af EU-kommissionen og udvalgt af LBST og ERST.

I hvilket omfang har LAG-ordningen støttet lokaludviklingen i landdistrikterne? (CEQ 17)

I hvilket omfang har Lag-ordningen bidraget til at fremme innovation? (CEQ 30)

I hvilket omfang har synergieffekter mellem prioriteter og fokusområder øget effekter i landdistriktsudviklingsprogrammet? (CEQ 19)

I hvilket omfang har den tekniske bistand bidraget til implementering, evaluering og monitorering af LAG-ordningen? (CEQ 20)

Underspørgsmål

Her ud over evalueres LAG-ordningens bidrag til EU's overordnede strategier:

I hvilket omfang har landdistriktsudviklingsprogrammet bidraget til:

- *at nå Europa 2020-strategiens overordnede om at øge beskæftigelsesfrekvensen for befolkningen i alderen 20-64 til mindst 75 %? (CEQ 22)*
- *at nå Europa 2020-strategiens overordnede mål om at få nedbragt antallet af indbyggere i EU, som lever under den nationale fattigdomsgrænse? (CEQ 25)*
- *den fælles landbrugspolitik mål om at nå frem til en afbalanceret territorial udvikling af økonomien og samfundene i landdistrikterne, herunder skabelse og opretholdelse af beskæftigelse? (CEQ 29)*

Metoder og proces

I forlængelse af evalueringen fra 2017, som primært dokumenterede aktiviteterne, har denne evaluering haft fokus på effekterne af LAG-ordningen. Der har desuden været fokus på at supplere informationerne i PROMIS-systemet med andre kilder. Evalueringen bygger på følgende metoder:

- Interview med alle LAG-koordinatorer og enkelte formænd
- Projektbesøg (7 stk.)
- Gennemsyn af udviklingsstrategier, årsrapporter og projektbeskrivelser
- Spørgeskemaundersøgelse
- Registerbaseret undersøgelse og GIS-kort (SDU)
- Vi har desuden haft en "Følgegruppe" bestående af to LAG-koordinatorer og en formand.

Resultater af evalueringen

LAG'ernes bidrag til lokal udvikling

I evalueringen fortolkes dette som:

- **bidrag til en stabil og/eller stigende beskæftigelsesgrad**
- **bidrag til at forbedre lokale rammevilkår**

Men også som et bidrag til en generel omstilling (innovation).

Men hvordan bidrager LAG-projekterne og hvordan måler vi det?

Jobskabende effekter

Registerbaserede undersøgelser:

Baseret på PROMIS/BTAS udtræk (CVR-numre, tilsagnsår, adresser) kombineret med Danmark Statistiks Firmastatistik (årsværk og omsætning).

Hovedudfordring

Programperioden kører fra 2014-2020, mens de første tilsagn er fra 2015. DSTs firmastatistik er endnu kun opdateret med tal fra 2016. **Dvs. vi har kun et år at måle effekten på.** Desuden er antallet af projektholdere begrænset.

LAG-projekternes bidrag til lokal udvikling

Inklusionskriterier:

Tilsagnsår: 2015, N= 264

Virksomhedstype: Mikrovirksomhed, lille virksomhed, anden virksomhed, N=124

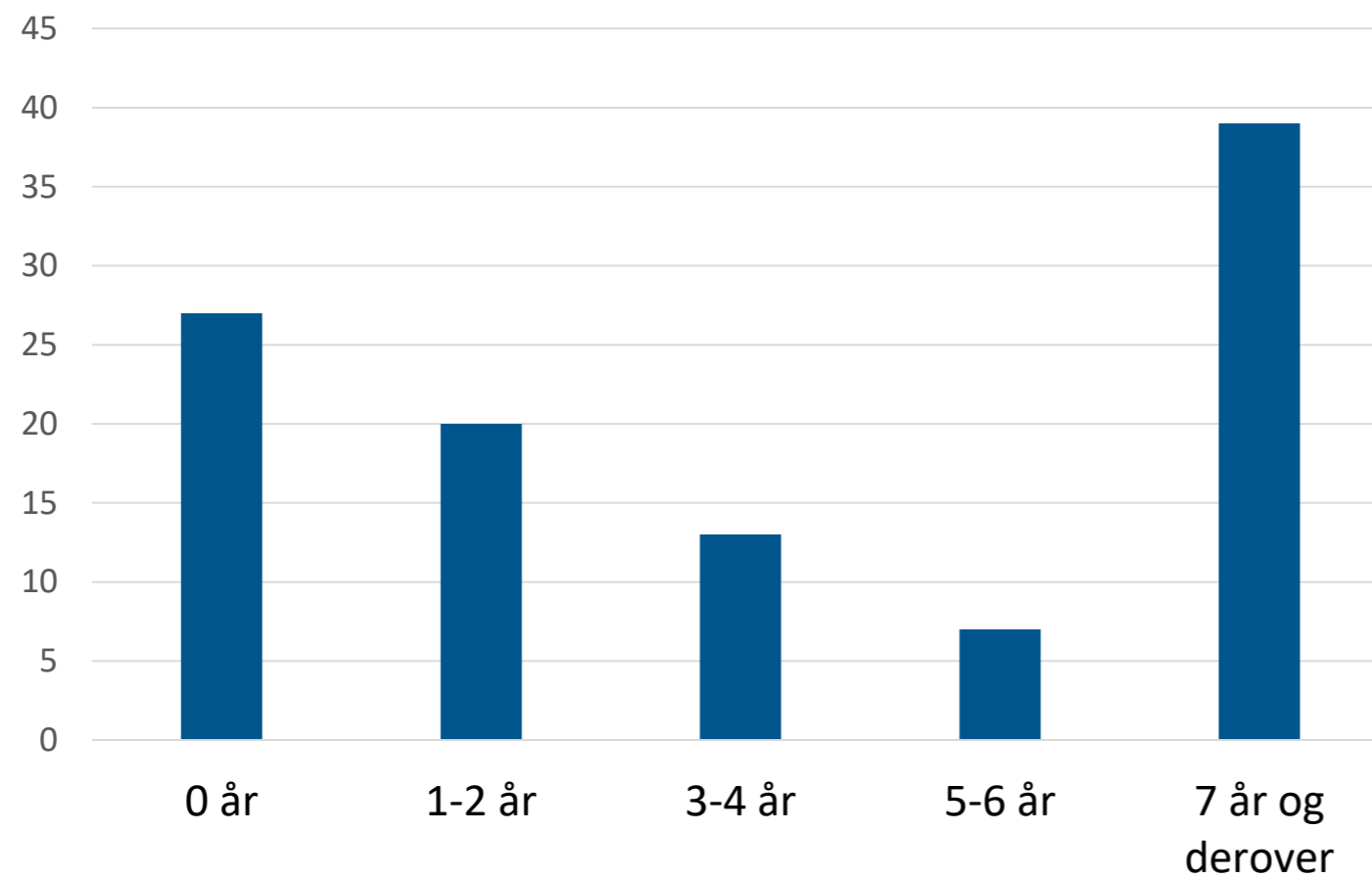
Hovedmålsætning: Erhvervsudvikling, N=119

Afsluttede projekter: Efterrapport afventer LAG, klar til efterrapport, slutrapport behandlet af ERST, efterrapport behandlet, N=114

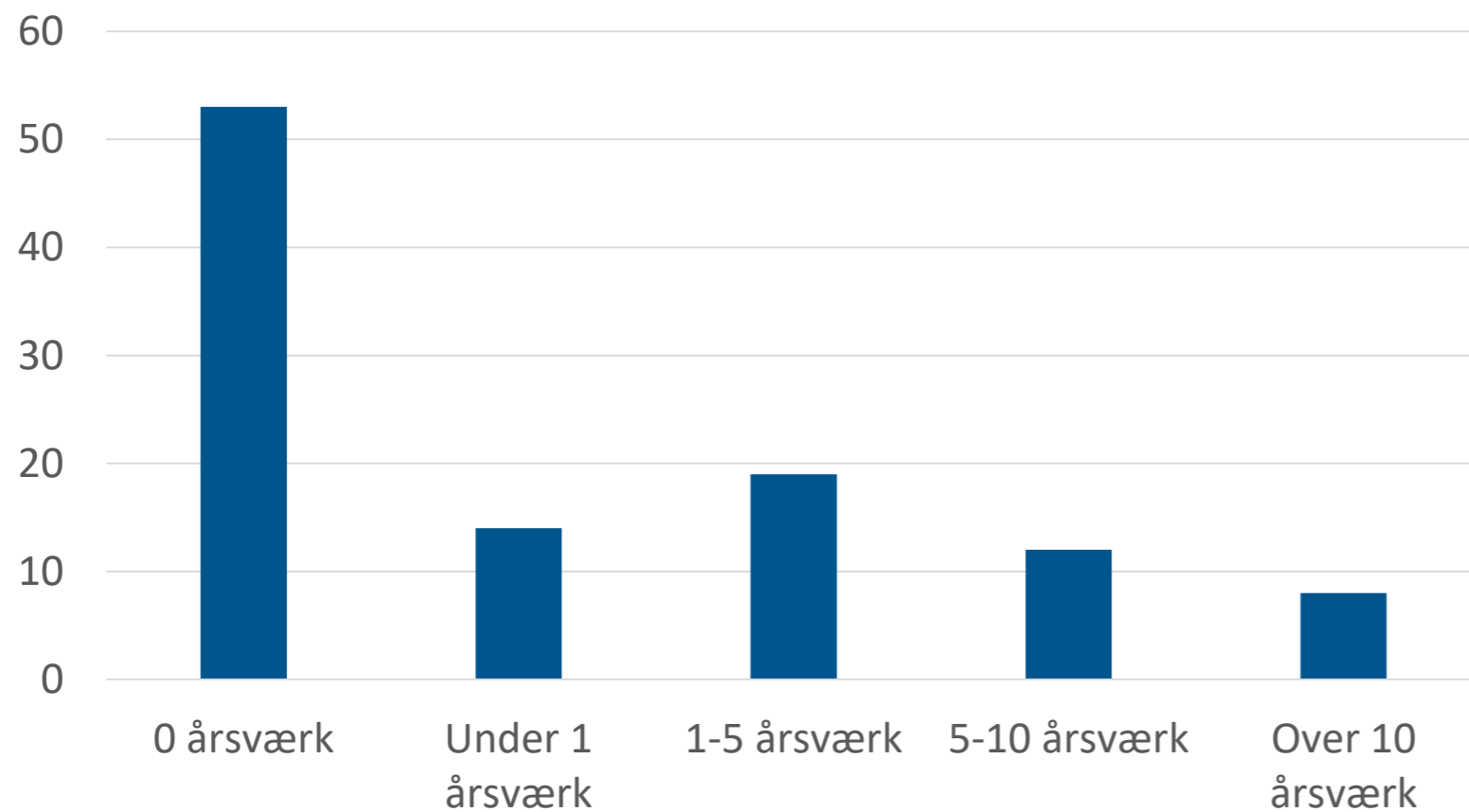
Match med registerdata: CVR-numrene kan genfindes i registerdata, N=106

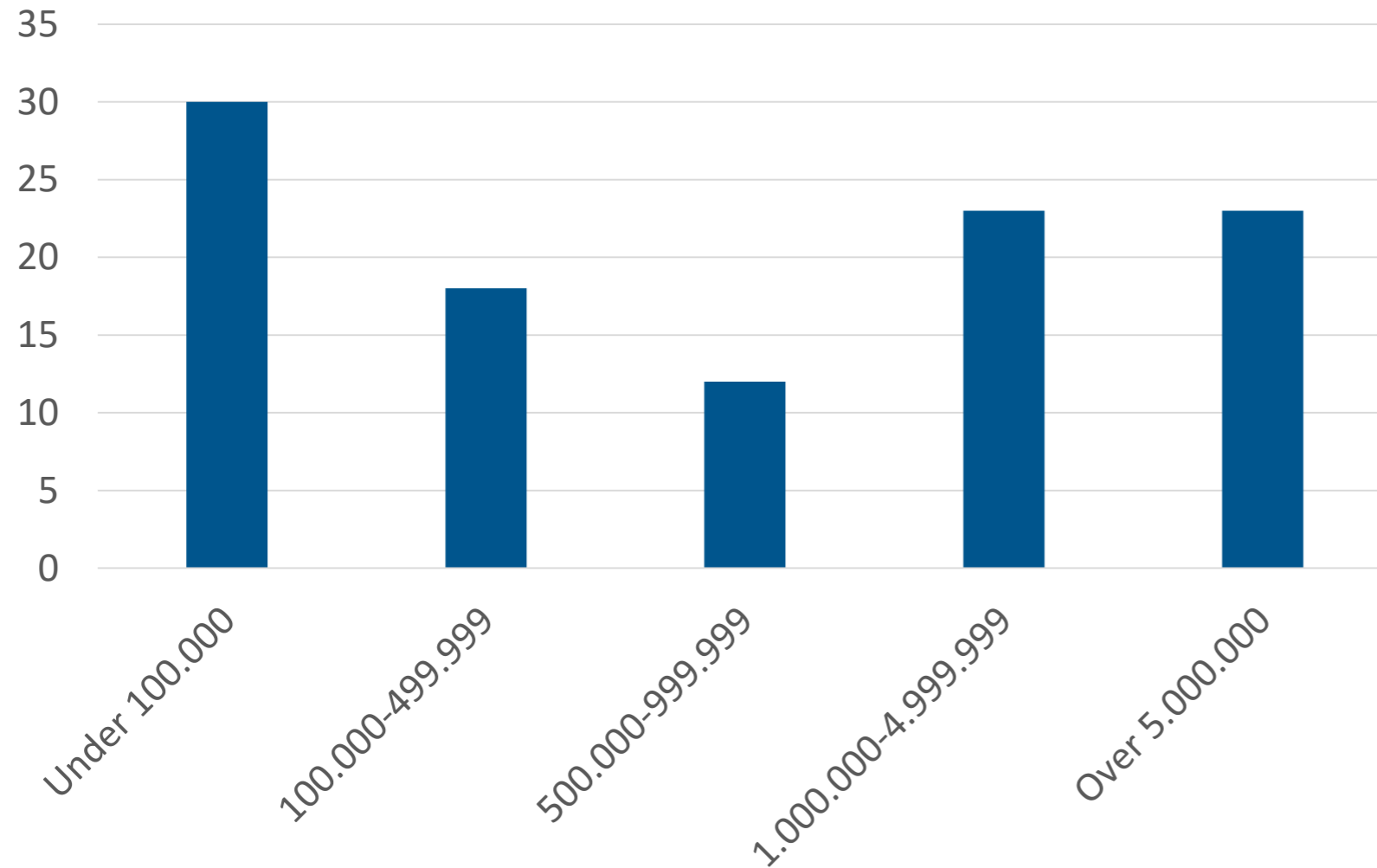
Deltagervirkksomhedernes alder

Deltagervirksomhedernes størrelse

Deltagervirksomhedernes omsætning

LAG-projektets effekt på antallet af årsværk

Til at danne kontrolgruppen benyttes den statistiske metode kaldet *propensity score matching*, som i sin enkelthed går ud på at finde den "tvillingevirksomhed" hvis estimerede sandsynlighed for at have modtaget midler er tættest på den deltagende virksomhed (nearest neighbor), uden at denne "tvilling" har modtaget midler fra LAG-indsatsen.

Der matches på:

- Alder
- Branche
- Historisk omsætning
- Antal årsværk

NB!: det er **effekterne i det første år efter tilsagnet**, der måles på.

LAG-projektets effekt på antallet af årsværk

Alle deltagervirksomheder (N=106)

Kontrolvirksomhed fra samme LAG	2015	2016
LAG-projektholder	2,29	2,4
Kontrolvirksomhed	1,93	1,62
"Differences in differences"		0,41

Kontrolvirksomhed også fra andre LAG-områder	2015	2016
LAG-projektholder	2,96	3,12
Kontrolvirksomhed	1,58	1,7
"Differences in differences"		0,06

Deltagervirksomheder som mindst har eksisteret siden 2012 (N=60)

Kontrolvirksomhed fra samme LAG	2015	2016
LAG-projektholder	3,27	3,64
Kontrolvirksomhed	3,27	2,59
"Differences in differences"		1,04

Kontrolvirksomhed også fra andre LAG-områder	2015	2016
LAG-projektholder	4,16	4,59
Kontrolvirksomhed	2,27	2,20
"Differences in differences"		0,49

LAG-ordningens betydning for øget attraktivitet

Rammevilkårsprojekter

- 217 afsluttede projekter (34,4 Mio DKK)

Det er vores vurdering, de LAG-støttede projekter i høj grad lever op kravene om åbenhed og almen adgang. Det skyldes ikke mindst LAG'ernes organisatoriske setup, som er en god garant for at projekterne kommer lokale ønsker og behov til gavn.

Synergi og omstilling

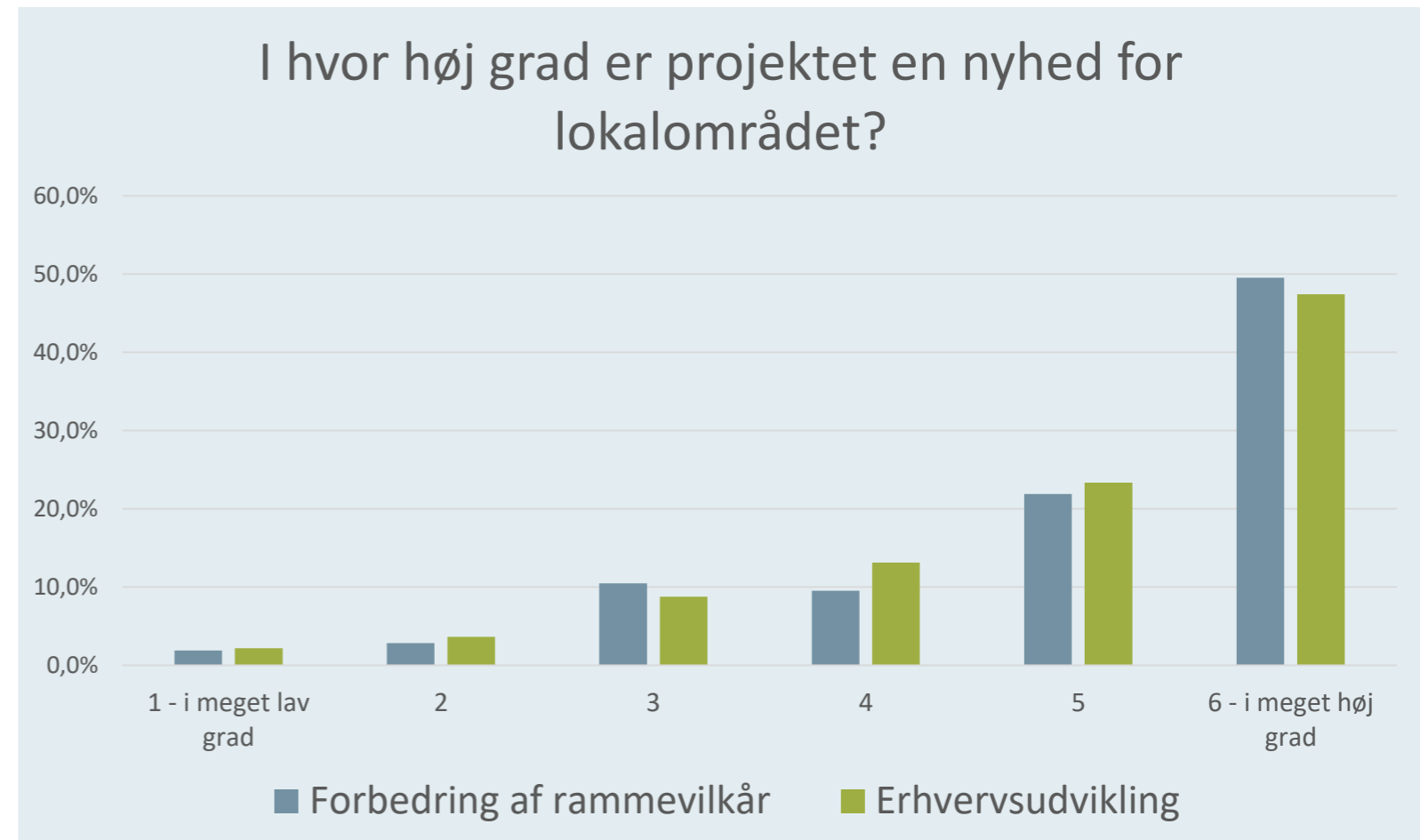
Rammevilkårsprojekterne virker i synergi med andre fonde samt programmer og bidrager ud over projektaktiviteterne også til en større omstillingskapacitet i lokalområdet.

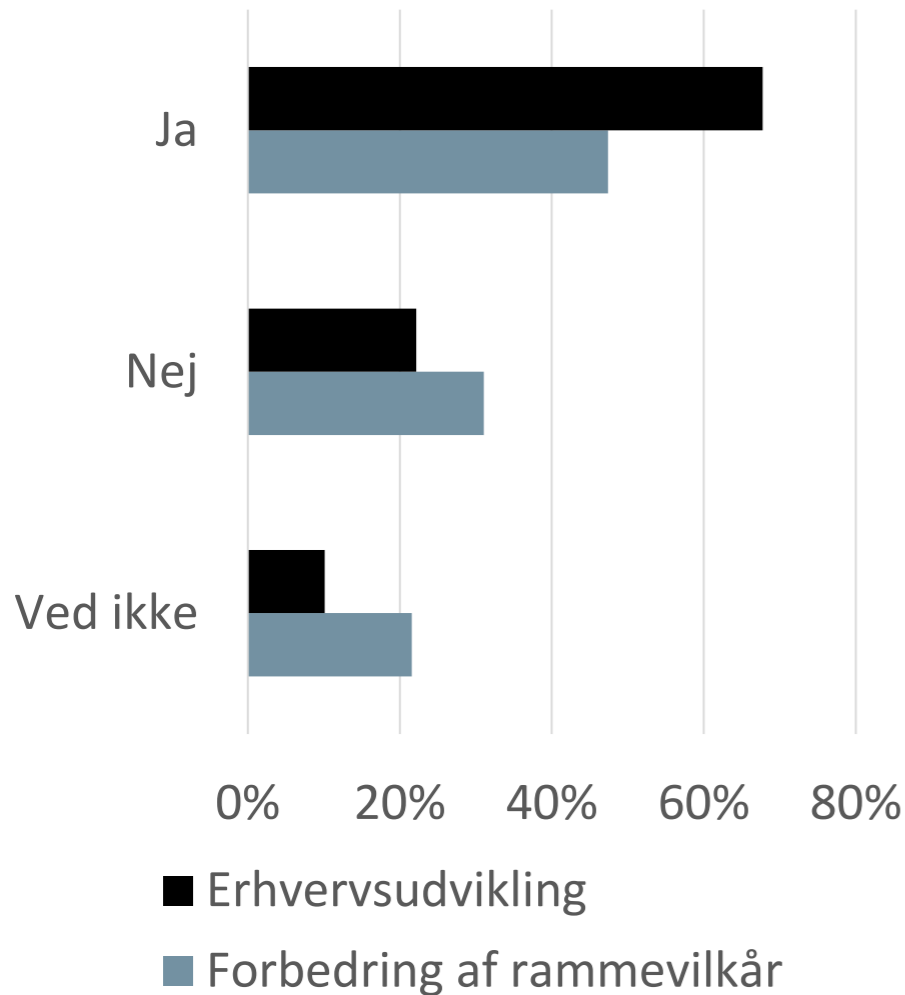
Landdistriktsprogrammets bidrag til at fremme innovation og omstilling

Lokale nyheder

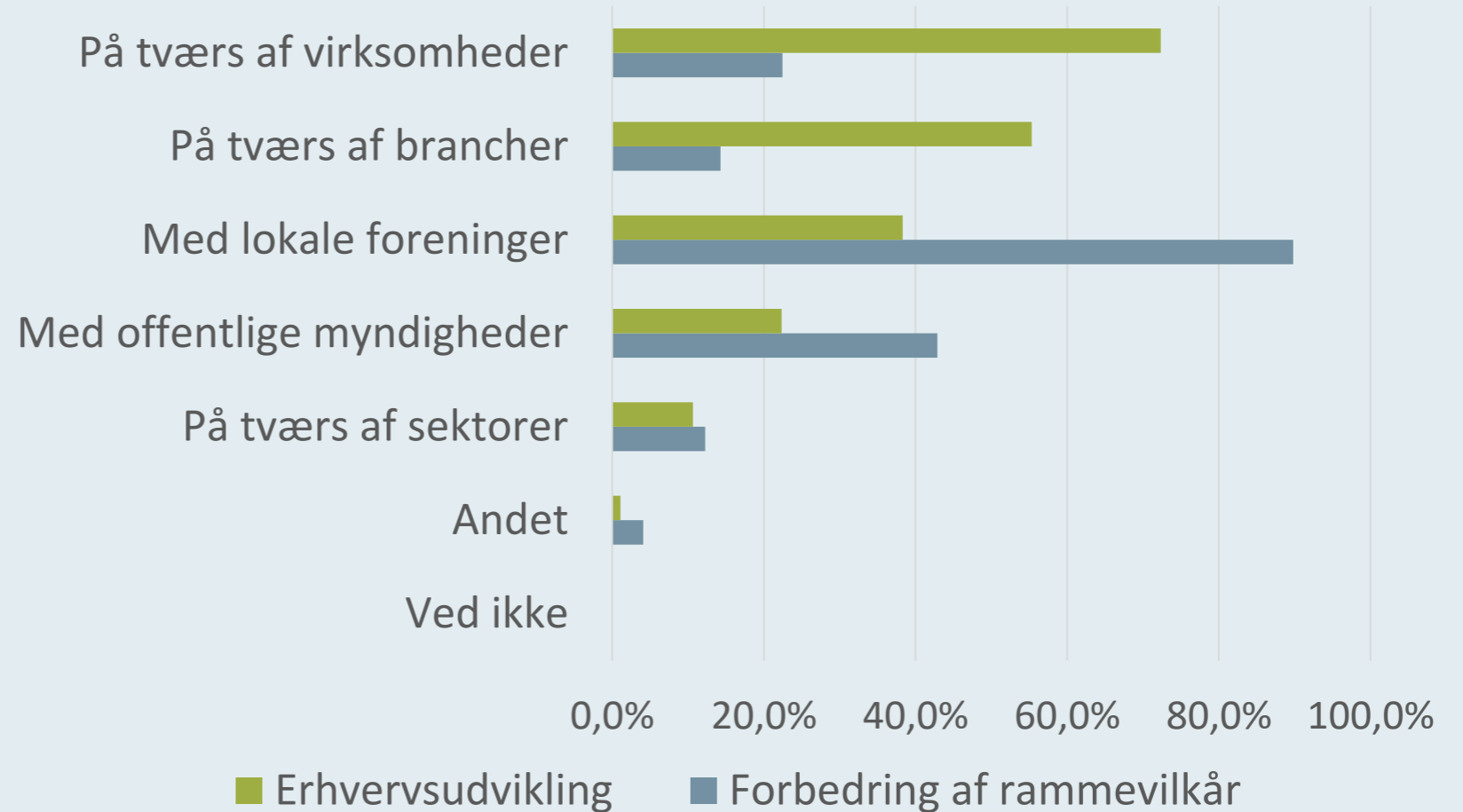
Besvarelserne i spørgeskemaet bekræfter, at innovation i LAG-ordningen henviser til at bringe noget nyt til området. 48 % af projektholderne mener, at deres projekt i meget høj grad er en nyhed for lokalområdet, mens kun 7 % mener det er en nyhed på international eller national basis.

Har projektet ført til nyt samarbejde (fx på tværs af brancher, på tværs af virksomheder m.v.)?

Hvilke typer for nyt samarbejde har dit projekt ført til? (Vælg gerne flere svarmuligheder)

Den tekniske bistand til implementering, evaluering og monitorering

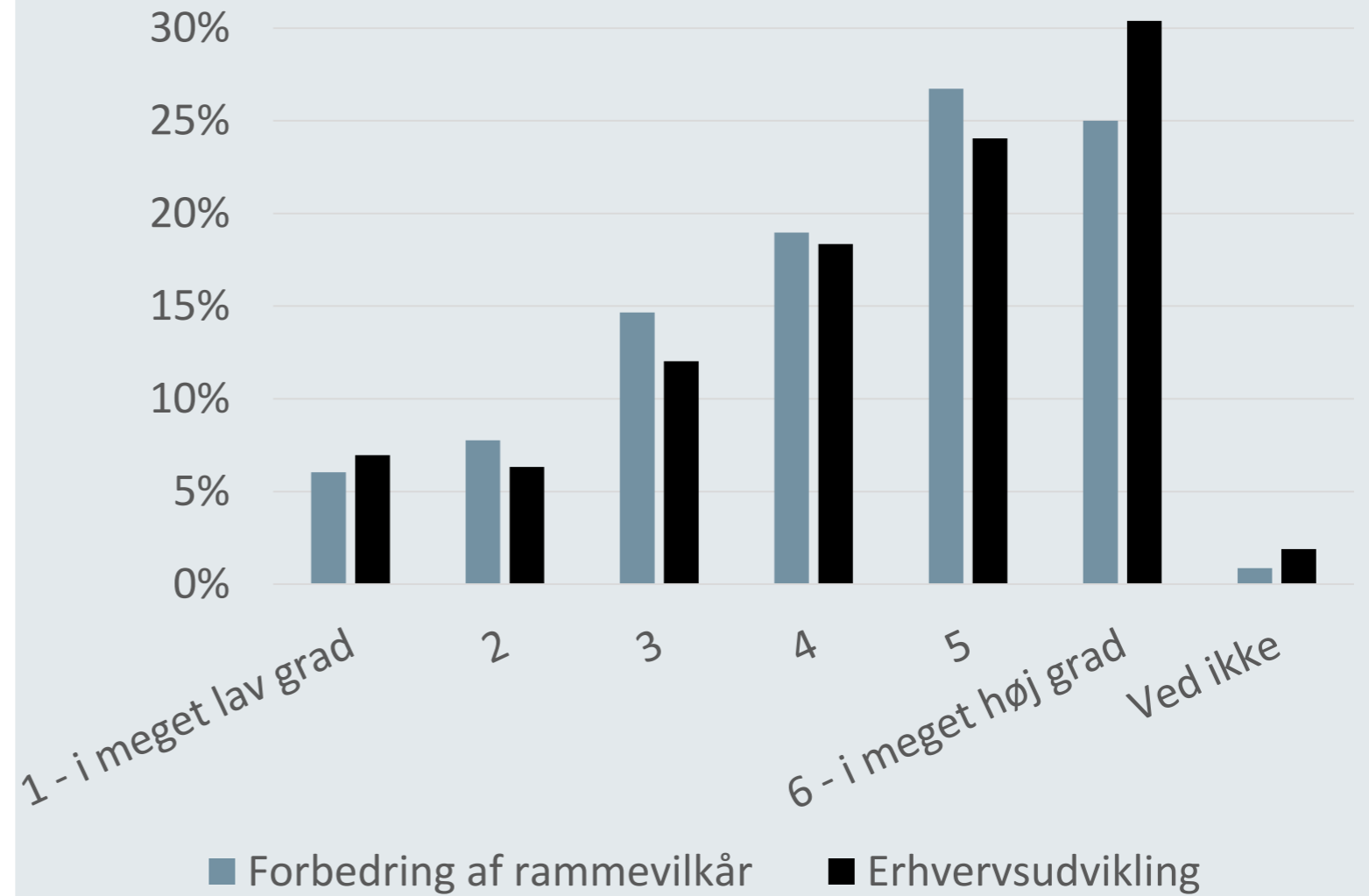
- LAG-sekretariatet har i programperioden understøttet implementeringen af LEADER-indsatsen med særligt fokus på de primære opgaver i forhold til den administrative drift og de løbende ændringer, der er kommet af ordningen. Bemandingssituationen har gjort, at der har været mindre fokus på vidensdeling og kompetenceudvikling som ligger ud over den administrative del.
- Implementeringen af IT-systemet PROMIS har ud over at mindske byrderne i ansøgningsforløbet haft en række positive effekter, herunder at øge projektansøgningernes kvalitet samt at gøre ansøgningerne mere sammenlignelige. Det har styrket og ensartet udvælgelsesprocessen på tværs af LAG'erne.

Høj dødvægt, men...

- PROMIS-systemet og vores spørgeskemaundersøgelse peger begge to på en dødvægt omkring 39 %.
- Højst dødvægt i mikrovirksomheder
- Men dødvægtsproblematikken indeholder mere end tilskud eller ej.
- Tilskuddet har stor betydning for omfang, indhold og hastighed – og i mindre grad for finansiering.

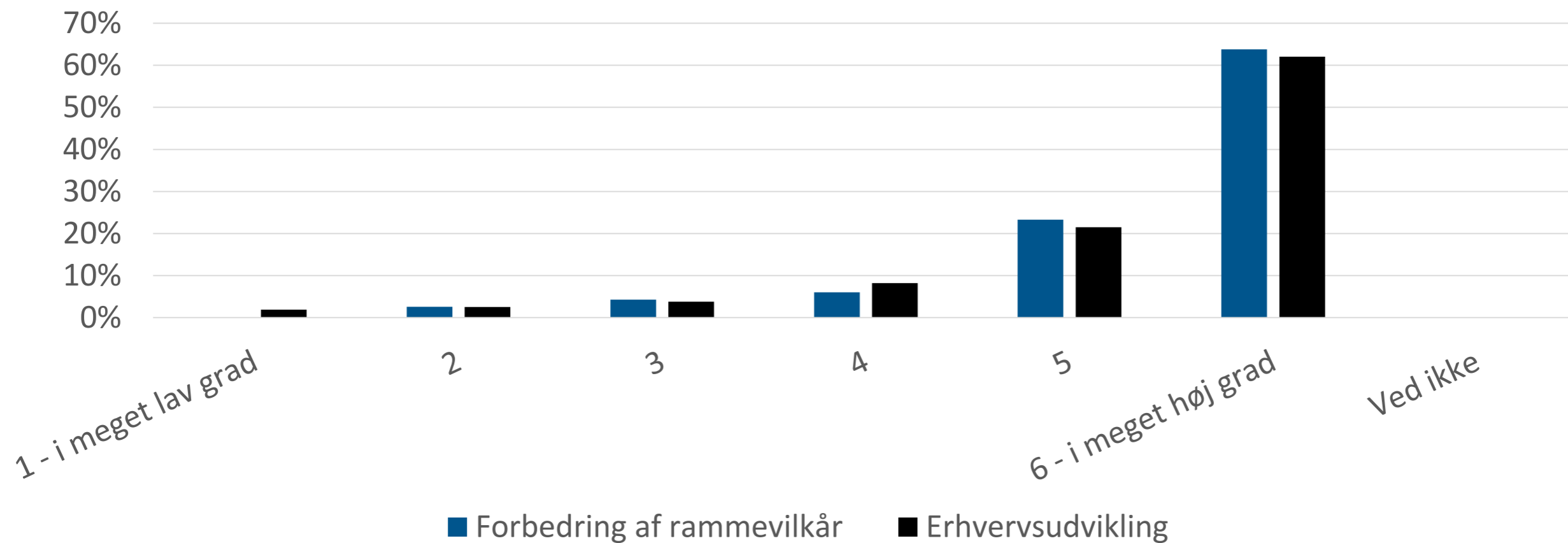
I hvor høj grad har LAG-tilskuddet haft en betydning for projektets indhold?

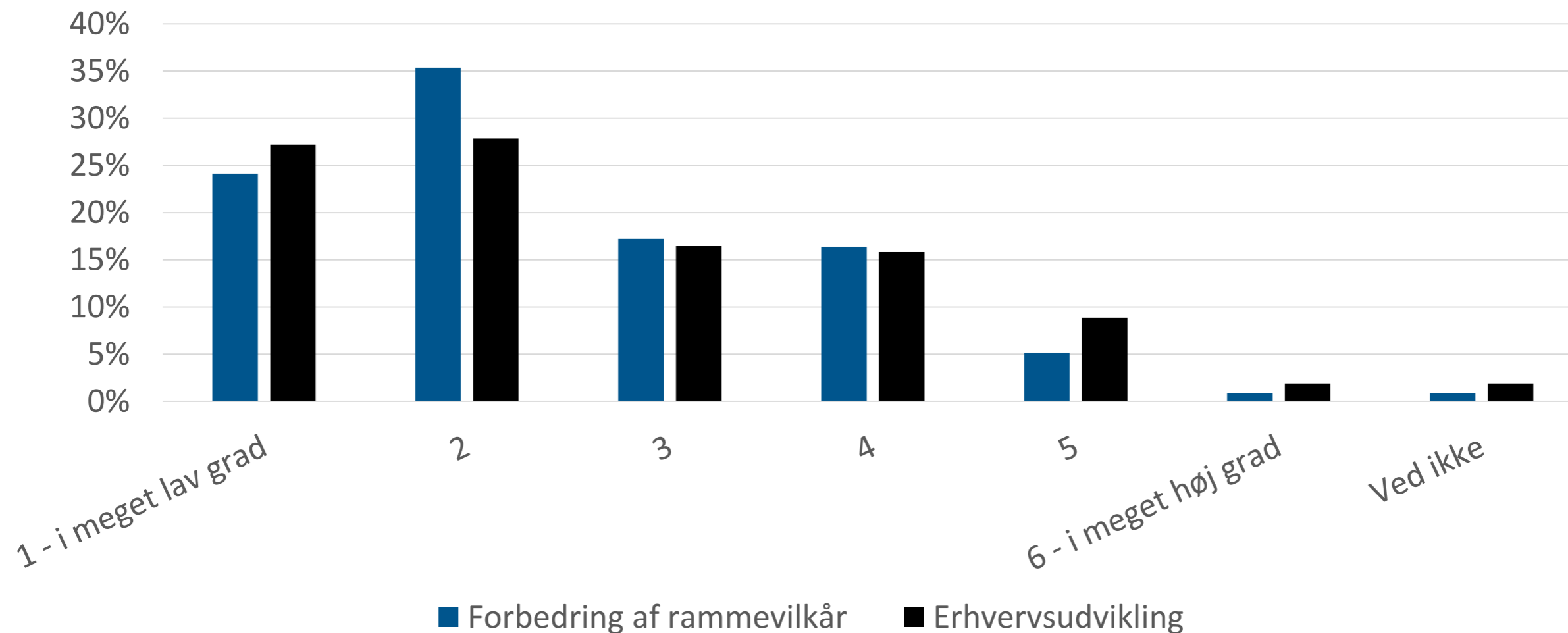
LAG'en og koordinatorens rolle som lokaludviklings-aktør

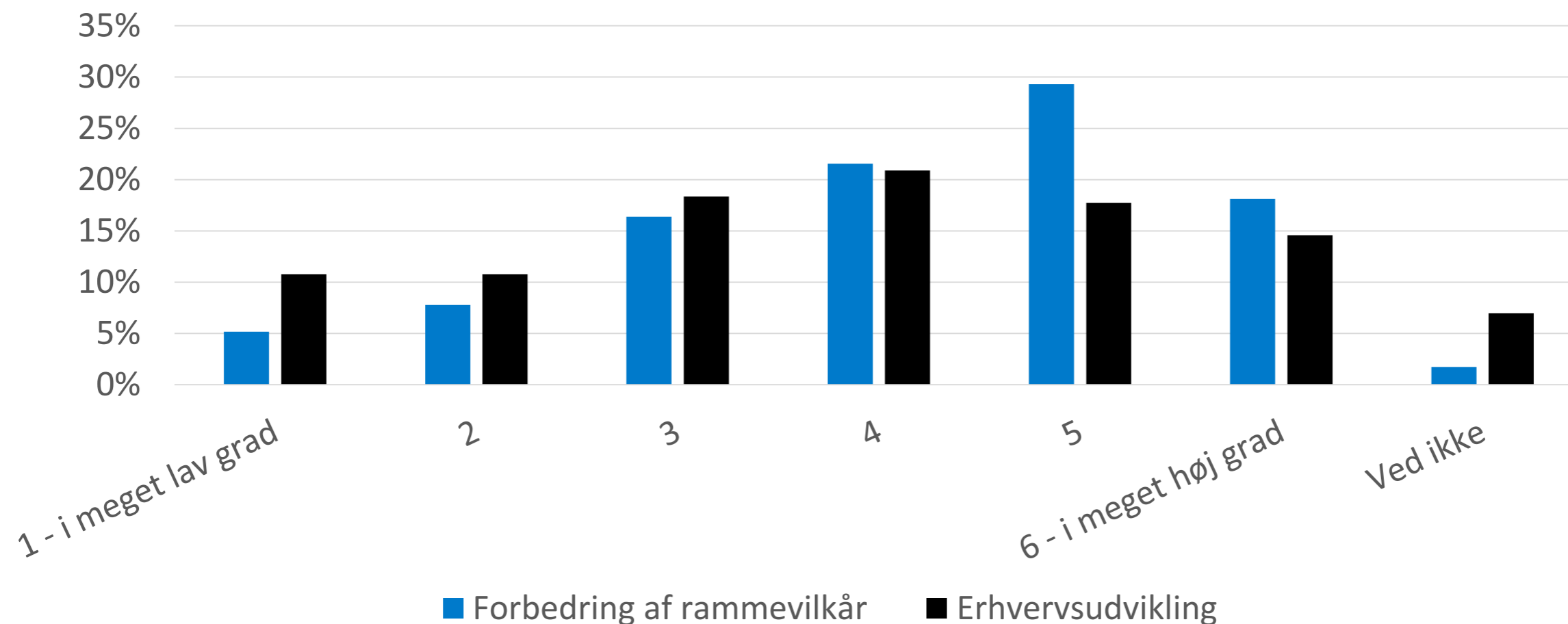
I hvor høj grad har du været tilfreds med kontakten til LAG'en (koordinator og/eller bestyrelsesmedlemmer) i forhold til vejledning m.m.?

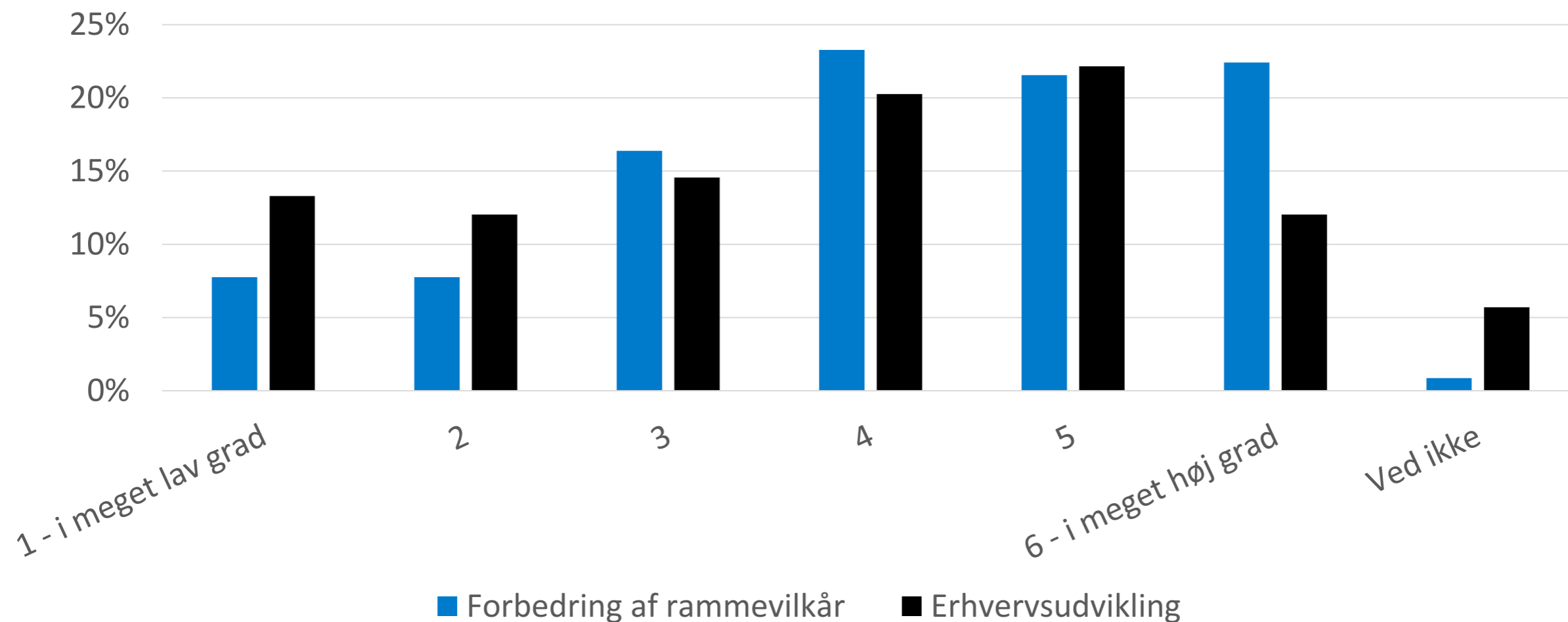
I hvor høj grad kunne du have gennemført dit LAG-projekt uden koordinatorens vejledning?

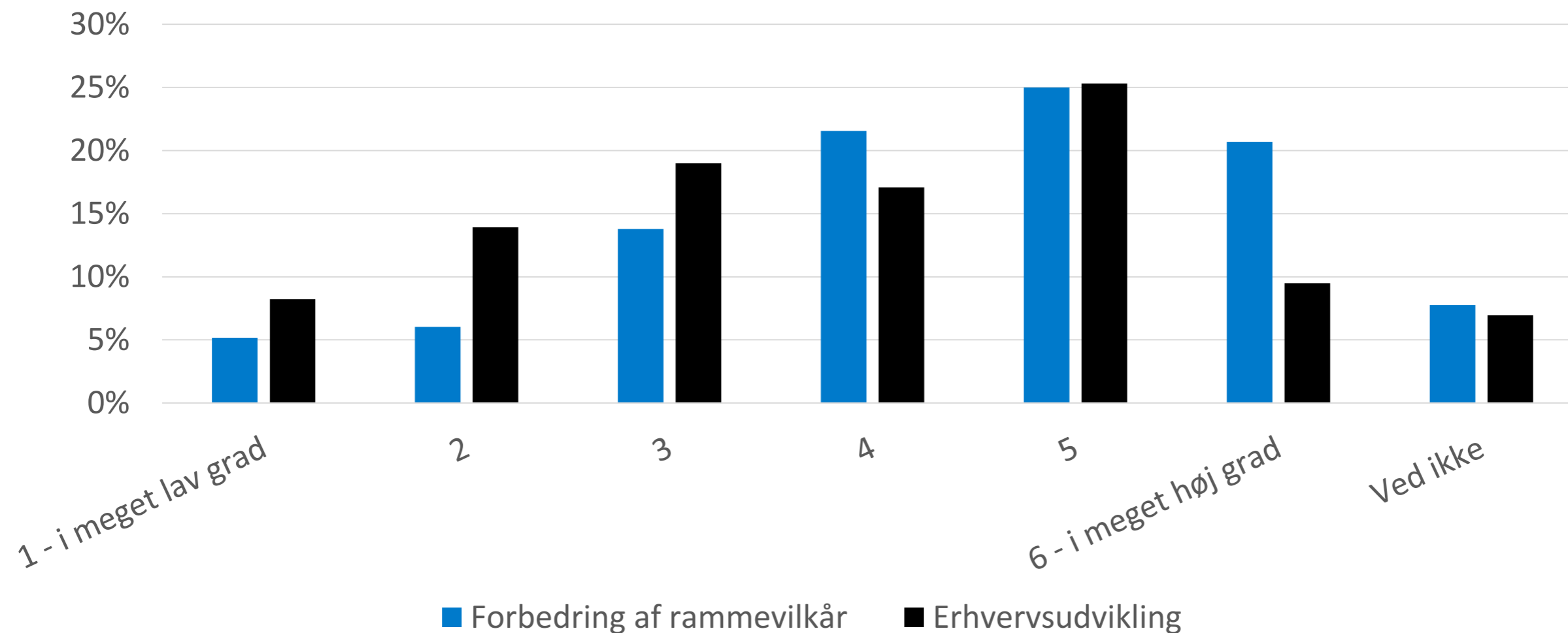
I hvor høj grad har samarbejdet med LAG'en/LAG-koordinatoren bidraget til at gøre dit projekt mere innovativt?

I hvor høj grad har samarbejdet med LAG'en/LAG-koordinatoren bidraget til at gøre dit projekt mere ambitiøst?

I hvor høj grad har samarbejdet med LAG'en/LAG-koordinatoren bidraget til at gøre dit projekt mere åbent for samarbejder?

Konklusioner

Konklusioner

- ✓ Velimplementeret LAG-struktur med øget gennemsigtighed og med mere ensartet udvælgelsesprocedurer og med tydelige målsætninger
- ✓ LAG'en og koordinatorens vejledning muliggør EU-projekter i mindre skala og med lokalt engagement. Samarbejdet omkring projekter bidrager til mere ambitiøse, innovative og omfangsrige projekter.
- ✓ Positiv påvirkning på antallet af årsværk allerede første år (TBC)
- ✓ LAG'erne bidrager med øget samarbejde og omstillingskapacitet.

Konklusioner

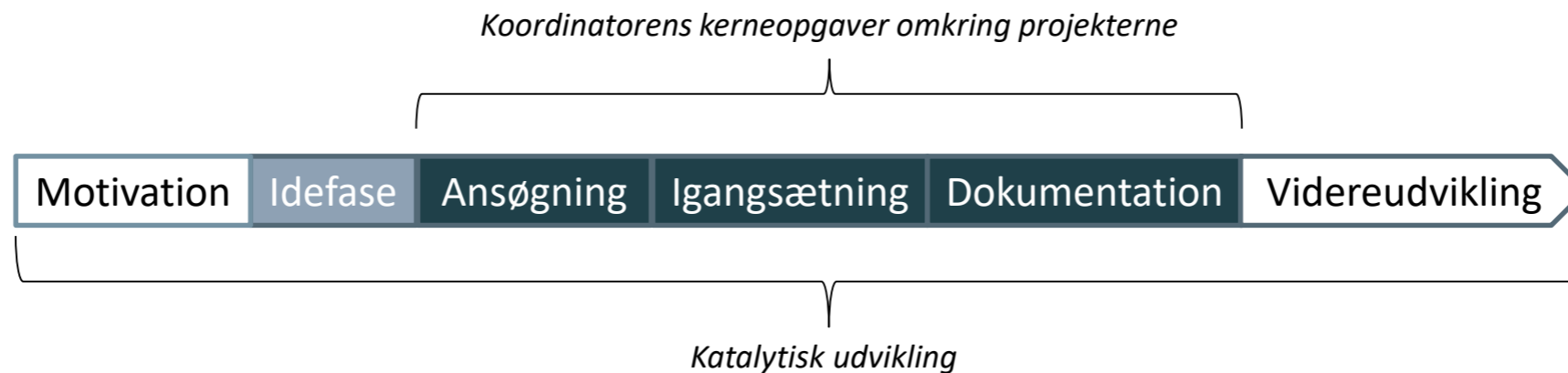
- ✓ LAG'erne udfylder en relevant plads i det offentlige udviklings- og erhvervsfremmesystem (særligt for mindre og nystartede virksomheder) samt indgår i positivt samspil med private midler og civile fonde.
- ✓ LAG'erne bidrager endvidere ved at få "mindre" udviklingsprojekter til at støtte op om områdets udviklingsstrategi.
- ❑ Høj dødvægt særligt blandt mikrovirksomheder, men tilskuddet bidrager stadig til projekternes omfang, indhold og gennemførelshastighed

På vej mod katalytisk lokaludvikling?

Klassisk filantropi: Give penge til aktører som forfølger deres egne formål

Katalytisk filantropi: Give penge til aktører som opfylder jeres formål

1. Brug udviklingsstrategien fokuseret
2. Få projektholdere til at tænke og arbejde som LAG'en
3. Engagement i de udviklende faser af projektarbejdet

Tak

